

RECENZJA

rozprawy doktorskiej mgr Dariusza Cezarego Kotlewskiego pt. Międzynarodowa regionalna integracja sektora elektroenergetycznego

Opinia ogólna

Muszę przyznać, że sporządzenie recenzji tej rozprawy sprawiło mi duży kłopot. Moja ocena jej naukowej wartości ewoluowała od mocno krytycznej – po pierwszej lekturze – do coraz bardziej stonowanej w rezultacie kolejnych lektur. Jak sędzę wynikało to z przyjęcia przez Doktoranta odmiennej, od dominującej w literaturze przedmiotu, perspektywy badawczej i zastosowanego instrumentarium analitycznego. Niewątpliwym utrudnieniem był dla mnie mało klarowny język i często niejasny sposób prowadzenia analizy, które traktuję jako istotną słabość pracy. Inna jej słabością są liczne przypadki kategoriycznych stwierdzeń, wniosków, czy też przytaczania różnych faktów, a nawet danych liczbowych bez odpowiedniego ich udokumentowania. Wreszcie nie podzielam - w takim stopniu, jak czyni to Doktorant w wielu miejscach pracy - przekonania, że prowadzone przez niego rozumowanie i przytaczane argumenty odwołujące się do zawartej w pracy warstwy faktograficznej stanowią dostateczne potwierdzenie tezy i hipotez badawczych.

Niezależnie jednak od tych i innych jeszcze, wskazanych dalej, słabości pracy uważam, że zrealizowany w pracy program badawczy ma także istotne walory. Program ten po pierwsze, dotyczy ważnego, zwłaszcza dla przyszłości sektora elektroenergetycznego, problemu jego międzynarodowej integracji przez wskazanie źródeł i dużego potencjału korzyści, jaki kryje w rozwoju tego rodzaju integracji, po drugie, odznacza się oryginalnością, jeśli chodzi o sposób podejścia do analizy tej problematyki, a także bardzo szerokim zakresem przeprowadzonej analizy i po trzecie wreszcie, prowadzi do zidentyfikowania istotnych wyzwań, które powstają w związku z rozwojem odnawialnych źródeł energii elektrycznej, w tym zwłaszcza energetyki wiatrowej, i możliwości sprostania im, jakie stwarza rozwój międzynarodowej integracji sektorów elektroenergetycznych. Nie można także nie odnotować inwencji Autora

w tworzeniu pojęć, które porządkować mają realizowany przez Niego program badawczy, choć muszę przyznać, że mnogość terminów i sposób posługiwania się nimi stwarzał dodatkowe utrudnienie w lekturze i odbiorze merytorycznych treści tej pracy.

Konfrontując te negatywne i pozytywne strony pracy uważam, że te drugie przeważają w stopniu uzasadniającym sformułowanie wniosku końcowego o dopuszczenie tej rozprawy do publicznej obrony i poddania jej osądowi Komisji. Poniżej przedstawiam bardziej szczegółowe uwagi do poszczególnych części, przy czym część z tych uwag ma charakter polemiczny.

Uwagi szczegółowe

1. Ranga tematyki pracy

Wybór tematyki pracy jest ważnym elementem oceny każdego projektu badawczego. Chodzi tu zarówno o teoretyczną rangę tej problematyki i stopień jej rozpoznania w krajowej literaturze przedmiotu, jak i jej praktyczne znaczenie w związku z pytaniem, w jakim stopniu podjęcie tej problematyki stanowi odpowiedź na aktualne wyzwania, przed którymi stoi gospodarka oraz agendy państwa odpowiedzialne za kształtowanie i realizowanie polityki gospodarczej. W tym sensie uważam, że praca poświęcona jest tematyce, która nabiera coraz większego znaczenia teoretycznego i praktycznego i dlatego szkoda, że Doktorant we wstępie nie wykazał w sposób dostatecznie rozwinięty i przekonujący rosnącej rangi tej problematyki.

Warto tu bowiem podkreślić, że w ostatnich dekadach XX wieku rozwój badań w obszarze elektroenergetyki – podobnie jak w innych sektorach sieciowych – skupiony był wokół mikroekonomicznego wymiaru problematyki bieżącej optymalizacji kosztów wytwarzania, przesyłania oraz dystrybucji energii elektrycznej. Tego rodzaju ukierunkowanie badań było wynikiem dokonującej się od 70. XX wieku reorientacji celów polityki energetycznej oraz powiązanej z tym zmiany mechanizmów funkcjonowania sektorów elektroenergetycznych. Obowiązujący wcześniej priorytet bezpieczeństwa dostaw – pojmowanego, co ważne, w kategoriach bezpieczeństwa narodowego – powodował nadmierne koncentrowanie uwagi przedsiębiorstw na kwestiach inwestycji rozwojowych w infrastrukturę wytwórczą i sieciową,

zaś ówczesny system ich funkcjonowania nie tworzył bodźców do obniżki kosztów prowadzenia działalności wytwórczej i sieciowej.

Przewymiarowana infrastruktura elektroenergetyczna – o czym zresztą wspomina Doktorant - oraz narastający stopień nieefektywności kosztowej, wraz z wieloma innymi jeszcze czynnikami, doprowadziły do stopniowej utraty znaczenia priorytetu bezpieczeństwa dostaw na rzecz priorytetu określanego jako *asett sweating*, rozumianego jako priorytet poprawy efektywności wykorzystania istniejącego w kraju potencjału wytwórczo-sieciowego. Jego przyjęcie otwierało drogę do zasadniczej, prorynkowej zmiany mechanizmów funkcjonowania, która polegać miała na sukcesywnym ograniczaniu roli państwa na rzecz mechanizmów samoregulacji rynkowej oraz zmianie sposobu sprawowania publicznego nadzoru tam, gdzie ciągle istniały przesłanki do obecności państwa.

Ukształtowany wokół zagadnień dotyczących rynkowych i regulacyjnych mechanizmów poprawy efektywności krajowych przedsiębiorstw elektroenergetycznych profil badawczy początkowo w zasadzie nie obejmował problematyki międzynarodowej integracji sieci. Później wraz z nasilającą się aktywnością Komisji Europejskiej w zakresie polityki tworzenia wspólnego rynku energii elektrycznej problematyka ta się pojawiła, ale była rozpatrywana głównie w kategoriach wpływu, jaki integracja sieci krajów unijnych może mieć na wzmocnienie nacisku konkurencyjnego wymuszającego poprawę efektywności mikroekonomicznej oraz poprawę bezpieczeństwa dostaw.

Z tej perspektywy patrzeć należy na wybór tematyki recenzowanej rozprawy. Dla doktoranta przedmiotem zainteresowania jest bowiem czynnik integracji sieci przesyłowych (nie tylko w ujęciu międzynarodowym, ale także i krajowym), który ze względu na specyficzne cechy procesu wytwarzania i przesyłania energii elektrycznej oraz właściwości strony popytowej może być źródłem rozlicznych, istotnych korzyści. W obszarze Jego zainteresowania są głównie korzyści ekonomiczne wyrażone w kategoriach kosztowych odniesionych do wytwarzania i przesyłania energii elektrycznej. Należy podkreślić, że korzyści te traktowane są w pracy jako autonomiczny - a więc niezależny od proefektywnościowych działań poszczególnych przedsiębiorstw, na stymulowaniu których koncentrował się do niedawna główny nurt badań dotyczących problematyki liberalizacji sektora – efekt integracji infrastruktury przesyłowej.

W pracy tej odniesiono się także do pozytywnej roli czynnika integracji sieci polegającej na łagodzeniu napięć między działaniami na rzecz wzmocnienia konkurencyjnej siły rynków energii elektrycznej a bezpieczeństwem jej dostaw, który to problem w ostatnich latach stanowi ważny przedmiot zainteresowania w zachodniej literaturze przedmiotu. Wreszcie Doktorant zwrócił uwagę na inny jeszcze, bardzo ważny wymiar korzyści, które ujawniać się będą tam, gdzie szybko rośnie udział tych źródeł odnawialnych, które nie gwarantują ciągłości dostaw energii elektrycznej. Bez dostatecznej integracji sieci przesyłowej rozwój tego rodzaju energetyki rodzi bowiem poważne zagrożenia dla stabilności i ekonomiki sektorów elektroenergetycznych, o czym dobitnie świadczą ostatnie doświadczenia niemieckie.

2. Cel, teza i hipotezy badawcze

Zdefiniowanym przez Autora celem badawczym rozprawy jest wykazanie korzyści wynikających z międzynarodowej, regionalnej integracji systemów elektroenergetycznych. Formułuje w związku z tym tezę, z której wynika, że przedmiotem analizy będą korzyści ekonomiczne. Według bowiem według tej tezy „... *międzynarodowa integracja sieci elektroenergetycznych umożliwia optymalizację wytwarzania i przesyłu energii elektrycznej.*” Tezę tę Doktorant doprecyzowuje pisząc, że przez optymalizację „...*rozumie optymalizację kosztową dwóch procesów jednocześnie, tj. wytwarzania i przesyłu traktowanych łącznie.*” oraz że „...*optymalizacja ta dotyczy wszystkich uczestników procesów integracji, tj. krajów traktowanych łącznie.*”(s. 7) W tym kontekście formułuje trzy hipotezy, których weryfikacja ma potwierdzić słuszność tezy pracy.

Pierwsza hipoteza wynika z przyjętego przez Doktoranta założenia, że analiza korzyści międzynarodowej integracji sieci wymaga zastosowania teorii handlu wewnątrzgałęziowego. Dokonujący się bowiem za sprawą tej integracji międzynarodowy handel energią elektryczną jest według tej hipotezy szczególnym przypadkiem handlu wewnątrzgałęziowego. Druga hipoteza wskazuje, że międzynarodowy handel energią elektryczną umożliwia optymalną alokację jej wytwarzania i przesyłu. Wreszcie według trzeciej hipotezy integracja zmniejszać ma łączne koszty wytwarzania i przesyłu energii elektrycznej.

W związku z tak ustawionym programem badawczym nasuwa się kilka uwag dotyczących zarówno tezy jak i hipotez. W przypadku tezy dotyczą one przede wszystkim kwestii

optymalizacji rozumianej jako optymalizacja łącznych kosztów wytwarzania i przesyłu. Kwesta ta nabiera bowiem znowu - zwłaszcza w krajach rozwiniętych gospodarczo - dużego znaczenia w związku z pojawieniem się konieczności intensyfikacji inwestycji rozwojowych w infrastrukturze elektroenergetycznej, która wywołana jest pojawieniem się, wspomnianych zresztą przez Doktoranta, nowych okoliczności. Chodzi tu po pierwsze, o szybkie starzenie się tej infrastruktury i związany z tym powrót obaw o stan bezpieczeństwa dostaw, po drugie stymulowany postulatami polityki klimatycznej wymóg przeprowadzenia technologicznej transformacji sektora oraz po trzecie, uruchomione w wyniku liberalizacji sektora konkurencyjne i regulowane rynki energii elektrycznej.

Rezultatem rosnącego zainteresowania tą kwestią było pogłębienie rozumienia istoty specyfiki sektora elektroenergetycznego w związku z rolą jaką przypisuje się temu sektorowi. Obok dominującego wcześniej przekonania, że specyfika ta wyraża się głównie przez przypisywany temu sektorowi atrybut monopolu naturalnego, którego istnienie zdawało się wykluczać zastosowanie mechanizmów rynkowych i w związku z tym wykorzystanie handlu energią elektryczną jako instrumentu optymalizacji krótko i długookresowych (inwestycyjnych) decyzji alokacyjnych tam gdzie taki monopol występuje, zaczęto wskazywać na inne jeszcze komponenty tej specyfiki, które zaliczane są w ekonomii do form ułomności rynku (*market failures*).

Narastające przekonanie o złożonej specyfice sektora i wynikającej z niej potrzeby patrzenia na sektor jako ważny czynnik warunkujący gospodarczy, społeczny i cywilizacyjny rozwój kraju pobudziły dyskusję wokół stopnia adekwatności logiki rynkowej i kryterium kosztów wytwarzania i dostarczania energii elektrycznej jako głównej przesłanki kierunkującej rozwój i modernizację infrastruktury elektroenergetycznej. Konsekwencją tego podejścia do ekonomiczno-społecznego i politycznego (bezpieczeństwo energetyczne) statusu infrastruktury elektroenergetycznej było więc pojawienie się tezy, że procesy inwestycyjne w tym obszarze muszą podlegać mocniejszemu, niż sądzono wcześniej, nadzorowi państwa. Powstaje więc pytanie, jakie może to mieć implikacje dla sformułowanej tezy pracy.

Formułując te uwagi chcę od razu zastrzec, że Doktorant ma świadomość tego rodzaju uwarunkowań działania sektora elektroenergetycznego, o czym daje wyraz w wielu miejscach pracy, w tym zwłaszcza w rozdziale III i Aneksie nr. 1. Szkoda więc, że nie wykorzystał On posiadanej wiedzy na etapie formułowania tezy pracy po to, aby umieścić ją w szerszym

kontekście mechanizmów funkcjonowania krajowych sektorów. Kontekst ten niewątpliwie będzie bowiem wpływać na rolę międzynarodowego handlu energią elektryczną w zakresie optymalizowania kosztów wytwarzania i dostarczania energii elektrycznej. Brak takiego odniesienia w tym właśnie miejscu sprawia, że późniejsze wywody Doktoranta w kwestii ekonomicznej specyfiki sektora oraz liberalizacji są trochę zawieszane w próżni i nie sprawiają wrażenia integralnego elementu prowadzonego w pracy procesu badawczego.

Uwagi dotyczące hipotez pracy mają podobny charakter. Chodzi o to, że Doktorant nie pofatygował się, aby obudować te hipotezy szerszym komentarzem odautorskim, w którym wskazałby na ich wartość poznawczą i aplikacyjną. Nie wyjaśnia się więc na czym ma polegać znaczenie potwierdzenia hipotezy że międzynarodowy handel energią elektryczną jest szczególnym przypadkiem handlu wewnątrzgałęziowego oraz nie wskazuje w czym tkwi element nowatorstwa w hipotezie, że międzynarodowy handel energią elektryczną umożliwia optymalną alokację wytwarzania i przesyłu. Ponadto rodzi się pytanie co nowego wnosi trzecia hipoteza, skoro zdaje się ona powtarzać treść tezy pracy.

Wreszcie należy zwrócić uwagę, że zawarty we Wstępie wątek poświęcony tezie i hipotezom badawczym nie zawiera informacji na temat metody badawczej, którą zastosowano, aby je potwierdzić. W Zakończeniu pracy pojawia się natomiast wzmianka, że Doktorant wykorzystał w tym celu koncepcję indukcji enumeratywnej niezupełnej. Pomijając już fakt zaskakującej lokalizacji tej informacji, nie można nie wytknąć Doktorantowi, że nie tylko nie prezentuje szerzej tego rodzaju metody badawczej, ale także nie przedstawia przekonującego uzasadnienia dla jej wyboru.

3. Ocena zawartości pracy

Praca oprócz wstępu składa się z 4 rozdziałów, zakończenia i trzech aneksów. Pierwszy rozdział opatrzony tytułem **Przesłanki międzynarodowej regionalnej integracji elektroenergetyki** zawiera rozważania dotyczące istoty tego rodzaju integracji, a także rozbudowaną klasyfikację i próbę analizy tych przesłanek z wykorzystaniem dorobku teoretycznego z zakresu geografii ekonomicznej i handlu międzynarodowego. Trzeba podkreślić i docenić ogromny trud jaki Doktorant włożył w przygotowanie tego rozdziału. Doceniając ten trud nie mogę jednak oprzeć się wrażeniu, że prowadzone tu rozumowanie ma

w wielu miejscach charakter spekulacji myślowych, a nie analizy odwołującej się do realiów sektora elektroenergetycznego.

Doktorant prowadzi je bowiem w taki sposób, że trudno się zorientować, czy i kiedy odnosi je do jakiejś konkretnej rzeczywistości z obszaru elektroenergetyki, a kiedy jest to rodzaj swobodnej medytacji wynikającej z przyjętych założeń. W zasadzie kontakt z tą rzeczywistością zaznacza się tylko w dwóch miejscach tego rozdziału, w których przywołuje się przykład Indii i Bangladeszu oraz Danii. Nie zawsze więc wiadomo, czy mowa jest o rzeczywistych przesłankach determinujących decyzje lokalizacyjne w przeszłości, czy też analiza dotyczy raczej problematyki lokalizacyjnej traktowanej w kategoriach normatywnych.

W każdym razie mimo tych krytycznych uwag uważam za właściwy i wartościowy w sensie poznawczym zrealizowany przez Doktoranta zamiar badawczy, aby wykorzystać aparat analityczny wypracowany w teorii handlu międzynarodowego i geografii ekonomicznej do analizy integracji sektorowej i handlu energią elektryczną.

Rozdział drugi zatytułowany **Formy międzynarodowej regionalnej integracji systemów elektroenergetycznych** stanowić miał w zamierzeniu Doktoranta wyrażonym we wstępie - s. 8 - „...*ilustrację wniosków wynikających z poprzedniego rozdziału.*” Prezentując ten rozdział Doktorant moim zdaniem bezkrytycznie oznajmia – s. 9 - że wykorzystana baza empiryczna jest bardzo szeroka, a kończy tę prezentację stwierdzeniem, że „...*zgromadzony materiał jest na tyle obszerny, że stanowi dobrą podstawę do wyciągania wniosków.*” W związku z nasuwającym się tu pytaniem, czy rozdział ten ma tylko ilustrować wnioski, czy też służyć do wyciągania wniosków, które – co wynika z treści tego rozdziału stanowią dla Doktoranta podstawę weryfikacji hipotez – opowiadam się za tę pierwszą możliwością.

Rozdział ten zawiera ciekawy opis już istniejących i planowanych, a mało znanych u nas, przedsięwzięć integracyjnych, który potwierdza zresztą wagę problematyki podjętej w tej pracy. Mam jednak dwojakiego rodzaju wątpliwości, które uzasadniają wyrażony przez mnie wyżej pogląd o charakterze tego rozdziału. Pierwsza z nich dotyczy pytania, czy opis ten jest na tyle pełny, aby służył do przeprowadzenia rzetelnej analizy. Chodzi zwłaszcza o ubogą bazę danych ilościowych, która posłużyła Doktorantowi do dokumentowania ekonomicznych korzyści poszczególnych form integracji. Co więcej, część z opisywanych przedsięwzięć

znajduje się dopiero w fazie projektowej, a zatem można tu mówić jedynie o deklarowanych, a nie rzeczywistych korzyściach ekonomicznych.

Druga wątpliwość dotyczy jakości samej analizy, która służyć ma potwierdzeniu hipotez pracy. Według mnie nie jest ona dostatecznie pogłębiona. A zatem wyprowadzone z niej wnioski mają albo charakter ilustracyjny, albo też co najwyżej uprawdopodobniają te hipotezy. W związku z tym nie w pełni podzielam wyrażane przez Doktoranta przekonania, że przedstawiony przez niego materiał empiryczny oraz jego „obróbka” analityczna umożliwiła – na przykład w przypadku wymiany w ramach integracji bilateralnej (USA i Kanada) – s. 76. „... *optymalną alokację wytwarzania energii elektrycznej zgodnie z hipotezą drugą.*”

Rozdziały III i IV prezentują się znacznie lepiej, jeśli chodzi o warstwę faktograficzną, chociaż nadal występują w nich liczne przypadki naruszenia zasad rzetelnej analizy, które wymagają właściwego udokumentowania formułowanych twierdzeń, przytaczanych faktów, czy danych liczbowych. Oba rozdziały zawierają dosyć obszerny opis z elementami analizy – z wykorzystaniem zaprezentowanego wcześniej aparatu analitycznego – procesów integracji i handlu energią elektryczną głównie w Europie.

W rozdziale trzecim pt. **Multilateralna integracja sektora elektroenergetycznego** opis i próba analizy dotyczyła procesów tej integracji w Europie. Wyeksponowano tu inicjującą i koordynującą rolę Komisji Europejskiej w rozbudowie infrastruktury przesyłowej w sposób, który wspierać ma procesy integracji na poziomie unijnym i regionalnym. Do treści tego rozdziału mam dwie uwagi. Pierwsza dotyczy zdarzających się w pracy sformułowań, które mogą podważać zaufanie w solidność wiedzy Doktoranta o problemach sektora. Podam tylko dwa przykłady, przy czym ten drugi pochodzi z rozdziału II. Oba przykłady odnoszą się do ważnych i szeroko omawianych w literaturze przedmiotu elementów wiedzy o sektorze.

Pierwszy dotyczy dwóch sformułowań które otwierają podrozdział dotyczący kierunków rozwoju europejskiego sektora elektroenergetycznego: *Lokalnie wyczerpują się zasoby węgla, co” grozi” prawie wszystkim krajom europejskim korzystającym z tego surowca oprócz Polski, Ukrainy i Rosji (w niezbyt odległej przyszłości). Na spadek zastosowania węgla w elektroenergetyce może także wpłynąć ewentualne zaostrożenie polityki klimatycznej* (s.134). Potraktowanie problemu wyczerpywania złóż węgla w niektórych krajach

lokalizacjach europejskich jako głównej groźby, czy bariery dla rozwoju źródeł wytwarzania wykorzystujących ten rodzaj paliwa, przy jednoczesnym odnotowaniu jako tylko ewentualnej przyczyny redukcji energetyki węglowej, stanowi istotny błąd merytoryczny. Nie ulega bowiem wątpliwości, że do tej redukcji nie przyczynia się perspektywa wyczerpywania się zasobów węgla, czy też zaniku jego wydobycia w niektórych krajach, który przecież często spowodowany jest po prostu względami braku opłacalności. W przeciwieństwie do ropy, a w przypadku Europy zwłaszcza gazu, węgiel jest paliwem bezpiecznym w sensie pewności jego dostaw z zagranicy i braku zagrożenia praktykami monopolistycznymi. O ile więc w Europie głównym czynnikiem determinującym przyszłość energetyki węglowej jest polityka energetyczna, to obserwowane w ostatnich latach szybkie kurczenie się tej energetyki w USA wywołane jest gwałtownym wzrostem wydobycia gazu łupkowego.

Drugi przykład dotyczy krótkiego akapitu poświęconego kryzysowi kalifornijskiemu, w którym przyczynę tego kryzysu upatruje się w błędach procesu liberalizacji sektora elektroenergetycznego *...„które doprowadziły do niedostatecznych inwestycji w nowe moce wytwórcze w tym stanie.”*(s. 77). Oczywiście przyczyną tego kryzysu była zła koncepcja liberalizacji oraz niedostatek inwestycji, który nie miał jednak żadnego związku z liberalizacją. Kryzys pojawił się bowiem wkrótce po rozpoczęciu liberalizacji, a zatem brak dostatecznych mocy wytwórczych mógł być tylko wynikiem niedostatecznych inwestycji w okresie poprzedzającym liberalizację.

Druga uwaga dotyczy podrozdziału zatytułowanego „Dylematy integracji europejskiej elektroenergetyki”, w którym mowa jest o zdolności konkurencyjnych rynków energii elektrycznej do uruchamiania dostatecznych bodźców inwestycyjnych w zakresie budowy nowych mocy wytwórczych. Chodzi o to, że po pierwsze, referując tę kwestię trzeba podkreślić, że od co najmniej dekady jest ona przedmiotem poważnej dyskusji, w której zderzają się bardzo różne stanowiska, po drugie, że dyskusja ta ma charakter systemowy, a zatem ma znaczenie nie tylko dla Europy – co sugerowałby tytuł tego podrozdziału - oraz po trzecie, że mam powody, aby wątpić czy Doktorant rozumie na czym polega problem z konkurencyjnym rynkiem typu RTEE, określanym zresztą błędnie w pracy – s. 152 - jako towarowy rynek energii elektrycznej, a nie „rynek tylko energii elektrycznej”. W dyskusji wokół kształtu konkurencyjnego rynku energii elektrycznej rynkowi typu RTEE przeciwstawiany jest bowiem model rynku, w którym rynek RTEE współdziała z tzw.

rynkiem mocy traktowanym przez wielu ekonomistów akademickich i ekspertów jako sposób na rozwiązanie problemu niedostatecznych bodźców inwestycyjnych.

Rozdział IV pt. „**Dojrzała integracja sektora elektroenergetycznego**” poświęcony jest prezentacji skandynawskiego rynku energii elektrycznej, który Doktorant słusznie określa jako przykład dojrzałej integracji. Interesujące jest tutaj rozwinięcie poglądu, że niekwestionowany szerzej sukces tego rynku przypisywać należy dużemu udziałowi elektroenergetyki wodnej. Za udany uważam także fragment dotyczący energetyki wiatrowej, w którym zidentyfikowane zostały zagrożenia związane z jej rozwojem oraz rola integracji systemów sieci przesyłowych w ich usuwaniu.

Wniosek końcowy

Podsumowując przedstawione w recenzji uwagi uważam, że rozprawa doktorska Pana mgr Dariusza Cezarego Kotlewskiego pt. Międzynarodowa regionalna integracja sektora elektroenergetycznego spełnia w stopniu dostatecznym ustawowe wymogi i na tej podstawie wnoszę o jej przyjęcie i dopuszczenie do publicznej obrony.